

Nejdřív ať si udělají pořádek ti nahoře...

» Studenti píšou a čtou noviny

Co si myslí nastupující generace o stáří a důchodové problematice.

„Hrozí v Česku konflikt generací?“ zaslechnu přes nesouhlasný šum svých spolužáků. Zbystřím a vzhlednu směrem k tabuli, u níž stojí naše češtinářka a zřejmě nám právě zadává téma nové slohové práce. Zamyslím se a snažím se „vysondovat“ od mé spolusedičky, o co se vlastně jedná.

„Ale, prej máme napsat, jak by jsme si poradili s tím, aby mladý generace nemuseli vydělávat na důchodce,“ odpoví Kája s lehkým úšklebkem. V tu chvíli se zarazím. Proč bych já, osmnáctiletá studentka gymnázia, měla přemýšlet nad tím, jak řešit vzniklou situaci? Má cenu se rozčilovat nad kroky našich politiků, když se karta s dalšími přicházejícími volbami opět obrátí?

Náš stát musí neustále řešit nějaké střety, problémy a potýkat se s prázdnotou státní kasou. V otázce důchodové reformy se také jedná pouze o peníze. A proč? Odpověď je jednoduchá. Protože nejsou!

Někdy mě napadá, zda opravdu neexistují skřítkové, nám dobře známí z pohádkových příběhů, kteří tajně chodí do „královské pokladny“, a neodvážejí si zlaté kulaťoučké peníze na svých malých vozíčkách do svých „skromných“ příbytků, zřejmě lidskému oku zřetelných, někde na Bahámách...

Jednotlivých prolomů stále přibývá, skřítkové přicházejí a zase odcházejí. Co je tedy řešením? Jak vyhnat záškodníky z království, aby mohlo fungovat?

O to se snažili mnozí, ale mnozí také podlehl čarovnému kouzlu „žlutášků“. Myslím si, že pokud se pohádková země nepřestane plést do lidských záležitostí a nevyřeší se tedy problém zevnitř, snaha urovnat jiné, navenek menší konflikty, například mezi generacemi, bude zbytečná.

Nikol Herodesová

3. C, Gymnázium a SOŠ Rokycany

Vyhnanenci z Brd odškodnění nedostali a už jim docházejí síly

Vysoudit odškodné se obyvatelům tří brdských obcí, které před 60 lety zbourala československá armáda, stále nepodařilo. Vysídlenců ubývá a sdružení, jež od začátku 90. let hájilo jejich zájmy, letos možná ukončí činnost.

BRDY Někdejší obyvatelé Kolvína, Padrti a Záběhlé dvacet let upozorňují, že je stát v roce 1952, kdy museli opustit své domovy, vzal na hůl. Od roku 1992 se sdružili ve Svazu vyhnanců z Brd a požadují odškodnění a své bývalé pozemky.

Řada z nich navíc musela odejít ze svých domů dvakrát. Poprvé v roce 1941, když oblast obsadili nacisté. Kdo se chtěl po válce vrátit, uhradil úřadům sumu, kterou před tím dostal od Němců.

Podruhé se lidé balili kvůli československým vojákům a tentokrát už natrvalo. Stát jim ale za stavení zaplatil podle cen z roku 1939. Navíc k tomu došlo krátce před komunistickou měnovou reformou, takže nakonec vysídlenci podle svých slov dostali jen zlomek skutečné hodnoty domů.

Neuspěli ani v restituci

V restituci ale s dorovnáním peněz neuspěli. Od poloviny 90. let se proto začali soudit. Dokládali, že své domy prodali za zvlášť nevýhodných podmínek a pod nátlakem, a tedy splňují restituční zákon. Odškodnění se ale nedočkali.

Svaz po smrti předsedy Jaromíra Poury v březnu 2009 nevyvíjí téměř žádnou činnost. V květnu se rozhodne, zda bude vůbec pokračovat. „Moc velký zájem není,“ říká rodák ze Záběhlé a místopředseda svazu Miloslav Čejka, který převzal dokumenta-

Armáda měla větší slovo Kvůli vzniku vojenského újezdu zaniklo před desítkami let několik obcí.

Ilustrační foto: Archiv MF DNES

FAKTA

Armáda v Brdech

V roce 1927 v Brdech vznikla dělostřelecká střelnice. Za války ji využívali nacisté, kteří cvičiště rozšířili. V tomto trendu pokračovala posléze i československá armáda, jež tu v roce 1950 zřídila vojenský újezd. V současnosti má rozlohu 260 km². Slouží především jako cvičiště se specializovanou dělostřeleckou a leteckou střelnicí.

ci k nárokům vysídlenců.

Podle něj je slábnoucí aktivita způsobená především tím, že během dvaceti let kvůli stáří podstatně ubylo členů svazu. „Mladým už

Záběhlá Obyvatelé Záběhlé museli v roce 1952 kvůli vojenskému újezdu opustit své domovy. Vesnice byla srovnána se zemí. Na snímku kovárna.

Foto: brdy.info

se do toho moc nechce, navíc řada byrokraticko-právních úkonů lidí znechutila,“ podotýká Čejka.

Část jejich stížností už několik let leží u Ústavního soudu. Od zá-

měru poslat je i k soudu do Štrasburku se nakonec upustilo.

Někteří dostali pozemky

Některým vyhnancům se ale podařilo získat zpět své pozemky. „Po letech soudů nám Pozemkový úřad v Příbrami nakonec mimosoudně vydal dvě babiččiny louky,“ říká Ladislava Stachová, jejíž matka žila s rodiči v Padrti. Rodina paní Stachové vrácené pozemky sice užívat nemůže, ale alespoň dostává nájemné od armády. Některí lidé tyto pozemky ministerstvu obrany prodali.

Místo narození: „Brdy“

Vysídlenci se potýkají i s obtížemi jiného rázu. V nových občanských průkazech mají jako místo narození uvedené Brdy. „Protestoval jsem, že jsem se narodil v Záběhlé,

a ne někde pod pařezem,“ popisuje Čejka.

Stát o zbouření obcí rozhodl před šedesáti lety - v roce 1951. V následujícím roce vojáci obce Kolvína, Padrti a Záběhlá s celkem zhruba 500 obyvateli srovnali se zemí. Vesnice Velcí a Hrachoviště byly podle serveru Zanikleobce.cz zničeny jen částečně.

Lidé se usadili většinou na Rokycansku, Plzeňsku a Příbramsku. Srazy rodáků se konají obvykle každý rok, většinou v Mirošově či Hrádku u Rokycan.

Některé okrajové části vojenského prostoru jsou od roku 2007 o víkendech a státních svátcích přístupné veřejnosti. Území bývalých obcí v nich ale nejsou zahrnuta.

Jan Jiříčka
iDNES.cz

Tři mušketýři si v divadle Alfa odbyli již třístou reprízu

PLZEŇ Už třístou reprízu má na svém kontě mimořádně úspěšná inscenace divadla Alfa Tři mušketýři, která už od své dubnové premiéry v roce 2006 posílala 26 cen a dvě nominace z tuzemských i zahraničních divadelních přehlídek. Jubilejnímu představení teskalo publikum v Alfě právě především tím.

Maňásková groteska Tři mušketýři v režii Tomáše Dvořáka patří mezi vůbec nejúspěšnější tituly

v historii Alfy. Vedle češtiny se hraje ještě v angličtině, španělštině a francouzštině.

Mezi cenami, které inscenace doma i po světě od své premiéry nasbírala, jsou ocenění z loutkářského festivalu Skupova Plzeň, cena Erik, velmi prestižní nominace výroční divadelní Ceny Alfréda Radoka (2006) nebo pomyslný titul Inscenace roku 2006 v anketě Divadelních novin. V cizině pak

centy z festivalů v Srbsku, Polsku, Maďarsku, Slovensku, Chorvatsku nebo Slovinsku.

„Je zajímavé, jak naše komediální pojetí francouzské klasiky baví diváky bez rozdílu země. Snad největší odezvu jsme ale zažili na turné ve francouzské části Kanady a ve Španělsku, kde návštěvníci po každém představení aplaudovali vstoje,“ řekl nám ředitel divadla Alfa Tomáš Froyda.

V čem tkví přitažlivost inscenace, proč je právě ona tak zajímavá pro tuzemské i zahraniční publikum?

Povedlo se zkrátka udělat opravdu dobrý představení, koneckonců v Čechách bylo nominováno na inscenaci roku napříč všemi divadelními žánry. Doposud získali Mušketýři 26 cen doslova z celého světa. Takže to je jedna věc. Druhá je potenciál tohoto představení prá-

vě na zahraničních turné. Komunikuje totiž víceméně bez složitých vět, takže je to zajímavé i pro programátory a dramaturgy nejrůznějších festivalů

Když jste se vrátili na podzim z kanadského turné, říkal jste, že Tři mušketýři své cesty ještě nevyčerпали. Kam se chystají?

Na konci léta se chystáme do Izraele, na podzim do Moskvy a Varšavy, komunikujeme o možnosti uká-

zat Mušketýři i mexickým divákům. Na jaro 2012 jsme dostali pozvání do Kennedyho centra do Washingtonu.

Domácí scéně ovšem zůstávají věrní.

Ano. I po třísté repríze zůstávají stále také na programu divadla Alfa. V Plzni se mohou diváci na tuto inscenaci vypravit například při raních představeních od 9 hodin od 5. do 8. dubna. **Gabriela Špalková**

Vaším objektivem Snímky, které jste zachytili ve vašem okolí a uložili na server rajce.net do sekce Moje fotozprávy

Zmeškaná Plzeňský výtvarník a sochař Tom Kús (na horním snímku) představil v pondělí v galerii ProfiRám v Plzni prodejní výstavu svých výtvarných děl nazvanou „Zmeškaná“ a s podtitulem „Každý pes jiná ves“.

Foto: Vladimír Křivka, vlkřivka.rajce.net

Dejte nám starý mobil, požadovaly gorily na studenty

PLZEŇ (jak) Nedořešená rovnice na tabuli, přerušený výklad fyzikálního zákona nebo rozečtený úryvek klasika. Rozverně gorile je všechno jedno. Neukázněně vbíhá do třídy uprostřed vyučovací hodiny a vede si svou. „Přineste starý mobil, podpojte strážce pralesa,“ žadoní opice Terezy Pechové nebo Martina Mondka.

Tímto originálním způsobem informovali studenti třetího ročníku VOŠ a SPŠE Plzeň spolužáky a učitele o projektu pražské zoo. „Jeho cílem je ochrana ohrožených goril v africkém Kongu, které kvůli těžbě coltanu potřebného pro výrobu mobilních telefonů, přicházejí o své přirozené prostředí,“ vysvětluje další z třetáček Jakub Fiala.

Za měsíc, co sbírka na škole probíhá, vybrali studenti na 250 použitých mobilů. Recyklační firma z nich vybere coltanové součásti, které se použijí na výrobu nových elektropřístrojů. Za každý z nich ještě

250 telefonů Studenti třetího ročníku.

Foto: VOŠ a SPŠE

pošle zoo Praha desetikorunu. Zahradu pak za tyto peníze nakoupí potřebné vybavení strážcům rezervace Dja, kteří střeží gorily před nájezdy pytláků. „Ve sbírce pokračujeme. Kdo má doma starý nepotřebný mobil, může ho odevzdat u nás ve škole,“ vyzývá Jakub Fiala. Sběrný box stojí u vrátnice školy.